

PAKIET INFORMACYJNY DLA PRASY

26 lutego 2010: Polska inauguracja Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym

Karta Społeczna 2010

Ruch ATD chce budować z młodymi ludźmi Europę, która nie pomija nikogo

Kilka z projektów proponowanych przez ATD Polska w ramach obchodów roku 2010

Stowarzyszenie Przyjaciół
Międzynarodowego Ruchu
ATD Czwarty Świat w Polsce
www.atd.org.pl

22.02.2010

Pakiet informacyjny

SPIS TREŚCI

- 1 – Komunikat prasowy ATD**
- 2 – Projekty ATD Polska w ramach obchodów roku 2010**
- 3 – Przesłanie z okazji inauguracji Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym Eugena Branda, Dyrektora Generalnego Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat**
- 4 – Informacje o Ruchu ATD Czwarty Świat**
- 5 – Newsletter : Razem przeciw ubóstwu... 300 dni do końca roku 2010**

**26 lutego 2010: Polska inauguracja Europejskiego Roku
Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym**

Ruch ATD chce budować z młodymi ludźmi Europę, która nie pomija nikogo

26 lutego 2010 Sekretarz Stanu Jarosław Duda organizuje konferencję pt. „Budujmy społeczeństwo dla wszystkich” w Warszawie. Konferencja jest inauguracją w Polsce obchodów Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym.

W roku 2010, ogłoszonym przez ONZ Międzynarodowym Rokiem Młodości, **ATD Europa stawia sobie za cel wyjście naprzeciw młodym ludziom, zwłaszcza tym, którzy doświadczają izolacji. Ruch ATD pragnie wspierać projekty młodych i razem z nimi budować Europę, która nie pomija nikogo.**

W trakcie całego roku odbędą się krajowe i międzynarodowe spotkania młodych ludzi doświadczających ubóstwa oraz młodych ludzi, którzy nie doświadczają takich trudności. Będą oni mogli wymieniać się doświadczeniami oraz sformułować swoje postulaty dla Europy. Postulaty zostaną ogłoszone publicznie na poziomie lokalnym, krajowym i europejskim z okazji Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem 17 października 2010.

Pokolenie 2010 (www.pokolenie2010.pl) to jeden z wielu projektów proponowanych przez ATD Polska w ramach obchodów roku 2010. Podczas Konferencji „Budujmy społeczeństwo dla wszystkich”, Ruch ATD przedstawi następujące projekty:

- **Innowacje 2010** (www.innov2010.eu) angażujący polskich studentów i osoby zawodowo zajmujące się pracą socjalną
- **Karta Społeczna 2010: Europejski Rok** jest bardzo dobrą okazją do zdecydowanych kroków w kierunku pełnej ratyfikacji Zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej
- **Bruksela 2010: przygotowanie polskiej delegacji na 9. Spotkanie Osób Dotkniętych Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym, które odbędzie się w czerwcu 2010 w Brukseli**
- **Konferencja "Skrajne ubóstwo a prawa człowieka – wyzwanie dla Polski, wyzwanie dla Europy"** 24 - 25 maja 2010 w współpracy z MPIPS
- **Etiuda godności - Chopin w sercu Europejskiego Roku: m. in. utworzenie, w niedzielę 17 października (ONZ-owski Dzień Walki z Ubóstwem i data śmierci Chopina), łańcucha ludzi między pomnikiem Chopina w Łazienkach a Kancelarią Premiera i gmachem Sejmu**

26 lutego 2010 Ruch ATD razem z innymi organizacjami pozarządowymi zaprosi zainteresowanych tym tematem obywateli do debaty **"Co wspiera polski rząd - rozwój czy wykluczenie społeczne?"** o 17.00 w Centrum Kultury «Nowy Wspaniały Świat» - Ul. Nowy Świat 63. Podejmiemy dyskusję wokół raportu Polskiej Koalicji Social Watch pt. "Rozwój społeczny". ATD uczestniczyło w pisaniu tego raportu.

2 - Projekty ATD Polska w ramach obchodów roku 2010

Pokolenie 2010 - www.pokolenie2010.pl

Bądźmy tym pokoleniem, które położy kres nędzy w Europie i na całym świecie!

Pokolenie 2010 jest projektem międzypokoleniowym zaangażowania obywatelskiego młodych Polaków, w tym młodych ze środowisk defaworyzowanych w celu mobilizacji Europy w roku 2010.

Pokolenie między 17 a 30 rokiem życia, to właśnie pokolenie ATD Czwarty Świat chciałoby się mocno zaangażować w 2010 roku. Szczególnie zależy nam na młodych, którzy mają mniejsze szanse rozwoju, a którzy także powinni mieć możliwość współtworzenia tej dynamiki.

W trakcie całego roku odbędą się krajowe i międzynarodowe spotkania młodych ludzi doświadczających ubóstwa oraz młodych ludzi, którzy nie doświadczają takich trudności. Będą oni mogli wymieniać się doświadczeniami oraz sformułować swoje postulaty dla Europy. Postulaty zostaną ogłoszone publicznie na poziomie lokalnym, krajowym i europejskim z okazji Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem 17 października 2010.

Projekt ten nie jest przeznaczony jedynie dla pokolenia między 20 a 30 rokiem życia : jest to projekt międzypokoleniowy. Zamierzeniem projektu jest by dorastająca młodzież wyszła na spotkanie dzieci (wolontariat, Taponi, Biblioteki uliczne...) i dorosłych (dialog obywatelski na różnych etapach realizacji projektu).

Innowacje 2010 - www.innov2010.eu

Innowacje społeczno-wychowawcze, wspieranie rodzicielstwa i walka z wykluczeniem

Projekt ten ma na celu wymianę praktyki wolontariackiej i zawodowej w zakresie innowacyjnych działań społeczno-wychowawczych, adresowanych do dzieci i rodzin w trudnej sytuacji życiowej lub rodzin w sytuacji wykluczenia. Przedmiotem i celami poniższego projektu są:

- identyfikacja czynników ryzyka i ochrony dobra rodzinnego,
- rozważenie wkładu wnoszonego przez działania społeczno-wychowawcze w walce z biedą dzieci i rodzin,
- włączenie do projektu klientów służb społecznych jako słuchaczy (rodzin w sytuacji wykluczenia, żyjących w środowisku defaworyzowanym, z niskim poziomem wykształcenia, skonfrontowanymi z trudnościami wychowawczymi), ale również ekspertów szkoleniowych z tego obszaru opieki.
- wykorzystanie wiedzy, jaką posiadają klienci służb społecznych na temat kontekstu, w którym żyją i proponowanych im działań pomocowych. Wiedza ta posłuży do elaboracji działań najbardziej odpowiadających ich potrzebom,
- identyfikacja i porównanie tzw. dobrych praktyk w dziedzinie społeczno-wychowawczej, a szczególnie w ramach wspierania rodzicielstwa.

Partnerami w tym projekcie są:

- Stowarzyszenie Haus Neudorf e.V usytuowane w graniczącym z Polską, najuboższym regionie Niemiec - www.hausneudorf.de,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat w Polsce - www.atd.org.pl,
- ASBL Globul'in, który z Belgii realizuje działania pomocowe, adresowane do rodzin, dzieci i młodzieży w ich środowisku życia,
- Czwartym partnerem i koordynatorem projektu jest Eurocef (Comité d'action spécialisée pour l'enfant et la famille dans leur milieu de vie), europejskie stowarzyszenie (ustawa regionu Alzacji z 1908) z oficjalną siedzibą w Strasbourgu.

Projekt jest współfinansowany w ramach EU projektu partnerskiego Grundtvig

Karta Społeczna 2010 - www.atd.org.pl/rubrique68.html

Ruch ATD Czwarty Świat rozpoczął Kampanię na rzecz dialogu społecznego, dotyczącego ratyfikacji przez Polskę zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej, której celem jest zrobienie kroku w kierunku godności i praw człowieka dla wszystkich w Polsce.

Europejska Karta Społeczna zawiera prawa i wolności oraz ustanawia mechanizm nadzoru gwarantujący ich przestrzeganie przez Państwa Strony. Zrewidowana Europejska Karta Społeczna, która weszła w życie w 1999, stopniowo zastępuje pierwotny traktat z 1961 roku. Według protokołu, skargi na naruszenia Karty mogą być kierowane do Europejskiego Komitetu Praw Społecznych (procedura skarg zbiorowych).

Europejski Rok jest bardzo dobrą okazją do zdecydowanych kroków w kierunku pełnej ratyfikacji Zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej.

Bruksela 2010 - <http://www.atd.org.pl/article255.html>

Przygotowanie 9. Europejskiego spotkania osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w czerwcu 2010 roku w Brukseli.

EAPN Polska (Europejska Sieć Przeciwdziałania Ubóstwu - EAPN - European Anti Poverty Network) została poproszona o przygotowanie polskiej grupy uczestników (osób doświadczających ubóstwa i wykluczenia społecznego) na spotkanie w Brukseli w czerwcu 2010 r. W imieniu Polskiego Komitetu EAPN, Stowarzyszenie Przyjaciół Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat, jako organizacja członkowska Polskiego EAPN , po raz trzeci podjęła się bezpośrednio przygotowania pięcioosobowej delegacji, która pojedzie do Brukseli w dniach 25-26 czerwca 2010.

W tym tygodniu rozpoczynamy (24 lutego 2010) w Warszawie przygotowania polskiej delegacji, która pojedzie na spotkanie reprezentantów z 27 państw. Spotkania, w czasie którego przy wspólnym stole rozmawiać będą osoby doświadczające biedą i wykluczeniem społecznym, ministrowie zajmujący się problematyką społeczną, funkcjonariusze Komisji Europejskiej oraz europarlamentarzyści.

Etiuda godności – Chopin w sercu Europejskiego Roku

„Jestem zazdrosny, podobnie jak Bóg, który mówi tak o sobie w Biblii. Jestem zazdrosny o tych, którzy od małego uczyli się miłości do muzyki i tańca, sztuki i poezji. Ja nie otrzymałem takiej szansy i cierpiałem z tego powodu całe życie. Walczyłem więc o to, by taką szansę dać najuboższym.”

Józef Wrzesiński, Założyciel Ruchu ATD

Projekt w sposób symboliczny odwołuje się do dwóch postaci, wiążących ze sobą Polskę i Francję: **Fryderyka Chopina oraz Józefa Wrzesińskiego**. Jednak tym, co je łączy, to nie tylko wspomniane dwa kraje, ale również 17 października, który jest jednocześnie datą śmierci Chopina oraz Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem (wyznaczonego na 17 października przez ONZ), którego inicjatorem był Wrzesiński. Związek ten nie jest przypadkowy, gdyż dostęp do kultury, sztuki oraz środków artystycznego wyrazu znajduje się w samym sercu ludzkiego doświadczenia oraz ludzkiej godności.

Na projekt składają się trzy inicjatywy:

- włączenie do programu międzynarodowej konferencji pt.: „Skrajne ubóstwo a prawa człowieka – wyzwanie dla Polski, wyzwanie dla Europy” (24 i 25 maja 2010 w Warszawie) wydarzenia muzycznego poświęconego Chopinowi oraz refleksji na temat roli kultury w walce z ubóstwem.
- zaproszenie artystów (aktorów oraz muzyków) do miejsc (osiedli, podwórek), gdzie żyją rodziny pogrążone w biedzie oraz dzielenie się w tych miejscach bogactwem twórczości Chopina. Akcja ta planowana jest na okres między majem a lipcem 2010 w pięciu różnych miejscach w Warszawie, Kielcach oraz Gorznie, gdzie ATD organizuje biblioteki podwórkowe.
- utworzenie, w niedzielę 17 października 2010, łańcucha ludzi między pomnikiem Chopina w Łazienkach a Kancelarią Premiera i gmachem Sejmu w ramach obchodów Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym, oraz ONZ-owskiego międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem. Ten ludzki łańcuch, będący jednym z wielu happeningów organizowanych tego dnia Razem przeciw ubóstwu...

Newsletter: Razem przeciw ubóstwu... Ile dni do końca roku 2010?

Żeby Rok 2010 naprawdę przyniósł zmianę tym, którzy doświadczają skrajnego ubóstwa i wykluczenia społecznego!

Rok 2010 musi być rzeczywistą szansą na doprowadzenie do efektywnych, pozytywnych zmian, szansą dla najuboższych rodzin oraz osób wykluczonych, w Polsce i w Europie.

List z informacjami o projektach ATD oraz innych organizacji w ramach roku 2010 wysyłać będziemy co 100 dni, aż do początku roku 2011. Będziemy pisać nie tylko o projektach ATD. Będziemy dzielić się wiadomościami o różnych inicjatywach, które dają głos i miejsce osobom doświadczającym ubóstwa i wykluczenia, tak by wspólne dążenia mogły doprowadzić do potrzebnych zmian.

3 - Przesłanie Eugena Branda, Dyrektora Generalnego Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat z okazji inauguracji Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym

Idea Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem nie pojawiła się nagle ani znikąd...

Idea Roku oraz tragedia jaka dotknęła Haiti na początku stycznia są w naszym odczuciu blisko ze sobą powiązane...

Uczyńmy walkę z ubóstwem priorytetem na równi z głównymi celami polityki europejskiej! Jeżeli podejmiemy to wyzwanie, Europa będzie mogła uwolnić się od błędów przeszłości, które spowodowały tyle cierpienia, poniżenia i wyzysku i stać się wiarygodnym partnerem u boku ludzi, którzy, jak Haitańczycy, domagają się od nas, aby nasze ambicje sięgały o wiele dalej niż do tej pory.

=====

Idea Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym oraz tragedia jaka dotknęła Haiti na początku stycznia są w naszym odczuciu blisko ze sobą powiązane.

Obecna sytuacja na Haiti pokazuje, że nawet kiedy najbogatsze narody wdrażają najbardziej ambitne programy pomocowe, to do terenów najbardziej wyniszczonych środki finansowe docierają z ogromną trudnością.

To, co umożliwi ocalałym Haitańczykom przetrwanie, to ich moralna siła, silna wiara oraz duch wspólnoty i solidarności, dzięki któremu ci, którzy mają zbyt mało siły i środków, nie są zapomniani.

Pomoc międzynarodowa jest sprawą kluczową. Jednak jej skuteczność będzie o wiele większa, jeśli zostanie organizowana w oparciu o potencjał haitańskiego społeczeństwa: inteligencję i wiedzę Haitańczyków na temat swojego kraju i panującej w niej sytuacji oraz ich poczucie dumy.

Wszelkie programy zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego powinny podlegać rygorystycznym zasadom etycznym, dzięki czemu obejmą one wszystkich potrzebujących, a zwłaszcza osoby, które mają najmniej możliwości, aby korzystać ze swoich praw na równi z innymi. To umożliwi im życie w poczuciu godności i pełne uczestnictwo w odbudowie ich kraju dzisiaj i w przyszłości.

Czy w czasie publicznej inauguracji Europejskiego Roku 2010, stać nas będzie na odważny krok i uczynić to wyzwanie priorytetem dla Europy?

Idea Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem nie pojawiła się nagle ani znikąd.

Począwszy od lat 70-tych założyciel Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat Józef Wrzesiński zaczął domagać się od europejskich instytucji (reprezentujących w tamtym czasie sześć państw) opracowania europejskiego programu walki z ubóstwem. Pierwszy taki program powstał w 1976 roku.

Swój niepokój wyraził wtedy w tych jakże proroczych słowach: „Kiedy jakiegokolwiek państwo lub wspólnota międzynarodowa planuje swoją przyszłość, musi umożliwić ludziom żyjącym w skrajnym ubóstwie odgrywanie w tym procesie aktywnej roli. Jeśli nie zostanie to zagwarantowane na etapie ich planowania, nie nastąpi to także na etapie ich realizacji.”

Walka z ubóstwem była podejmowana przez instytucje europejskie stopniowo różną skutecznością. Zastanawiano się również jak stopniowo rozszerzyć ją na biedniejsze państwa.

Hiszpania, która obecnie przewodniczy Unii Europejskiej, była krajem o wysokim poziomie ubóstwa w momencie przystąpienia do Unii w 1985 roku. Od tamtego czasu doświadczyła niespotykanego rozwoju. Ruch ATD Czwarty Świat jest tam obecny od 1989 roku i może zaświadczyć jak wiele wysiłku włożono w to, by zredukować bezrobocie i zapewnić i zdecentralizować podstawową opiekę socjalną.

Poziom życia społeczeństwa Hiszpanii znacząco się podniósł. Byliśmy świadkami przesiedlania niezliczonych mieszkańców slumsów na przedmieścia wielkich miast. Proces ten w większości przypadków mógłby zostać uznany za modelowy, jako że żadna rodzina nie została bez dostępu do przyzwoitego mieszkania. Jednakże widać, że wzrost gospodarczy sam w sobie nie zlikwidował mechanizmu wykluczenia i niesprawiedliwości, będącego źródłem ubóstwa w Hiszpanii. Podobnie jak nie uczynił tego w żadnym innym kraju w Europie i na świecie.

Przyjęty na początku dekady Traktat Nicejski postulował zwiększenie środków na walkę z ubóstwem w Europie. Jednak bardzo szybko okazało się, że przy dominującym obecnie systemie ekonomicznym, przyjęte programy zostały zredukowane do: „budowania jak najbardziej konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy w świecie.”

Kryzys gospodarczy i ekologiczny zwrócił uwagę świata na kwestię, która od dawna jest oczywista dla ludzi, którzy doświadczają trudności, a mianowicie na to że nie możemy opierać przyszłości naszych społeczności, krajów, Europy i świata wyłącznie na logice ekonomii. W tym kontekście Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym może stać się w ciągu następnych dziesięciu lat katalizatorem przyszłego rozwoju Europy.

Kraje uczestniczące w Szczycie Kopenhaskim nie zdołały podjąć żadnych wspólnych przedsięwzięć, które skierowałyby bieg świata ku lepszej przyszłości.

Pomimo wysiłków ATD Czwarty Świat i wielu innych organizacji, nie udało się dotąd wypracować wspólnego stanowiska, które łączyłoby kwestie rozwoju gospodarczego, szacunku dla ziemi, budowania pokoju między ludźmi i nagłą konieczność likwidacji skrajnego ubóstwa.

Czy to właśnie Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym, który zbiega się z przygotowaniami Europejskiej Strategii do 2020 roku nie jest okazją do wprowadzenia poważnych zmian?

Przestańmy wreszcie spychać wykorzenienie skrajnego ubóstwa w Europie i na świecie na drugi plan!

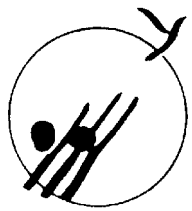
Podejmijmy decyzję by uczynić je pierwszoplanowym celem – długofalowym, a nie jednorocznym – realizowanym równocześnie z innymi głównymi celami: szacunkiem dla Ziemi, realizacją programów rozwoju gospodarczego, które biorą pod uwagę czynniki społeczne, poszanowanie praw człowieka i środowiska naturalnego.

Europa będzie miała szansę stać się wiarygodnym partnerem dla jednostek i rodzin żyjących w najtrudniejszych warunkach i doświadczających łamania praw, dyskryminacji i wykluczenia. Kwestionując sposób życia naszych społeczeństw oraz sposób postrzegania wspólnej przyszłości, rodziny te stawiają przed nami wyzwanie, którego nie wolno zignorować.

Jeżeli podejmiemy to wyzwanie, Europa będzie mogła uwolnić się od błędów przeszłości, które spowodowały tyle cierpienia, poniżenia i wyzysku i stać się wiarygodnym partnerem u boku ludzi, którzy, jak Haitańczycy, domagają się od nas, aby nasze ambicje sięgały o wiele dalej niż do tej pory.

Eugen Brand

Dyrektor Generalny Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat

4 - Międzynarodowy Ruch ATD Czwarty Świat

ATD Czwarty Świat jest międzynarodowym ruchem, stawiającym sobie za cel walkę z nędzą i wykluczeniem społecznym. Jest on otwarty na wszelkie przekonania religijne i polityczne. Posiada status konsultacyjny przy UNICEF, UNESCO, ONZ i Radzie Europy.

Założyciel ATD Ojciec Józef Wrzesiński(1917-1988) był francuskim księdzem z polsko-hiszpańskiej rodziny. Doświadczywszy w dzieciństwie cierpienia i poniżenia z powodu biedy, postanowił zamieszkać i pracować wśród bezdomnych z obozu Noisy-le-Grand (Francja). 14 lipca 1956 Ojciec Józef dołącza do 252 rodzin, które mieszkają w obozowisku. Przeżywa prawdziwy szok. Później napisze: „Tego dnia wszedłem do świata udręki”. Razem z rodzinami zakłada w 1957 r. Ruch ATD Czwarty Świat. Od tego momentu stawia sobie za cel, aby temu ludowi, który poszukuje swojej godności oraz posiada niepowtarzalne doświadczenia i swoją własną wizję społeczeństwa, umożliwić dotarcie do miejsc, gdzie podejmowane są najważniejsze decyzje. **„Prześladowała mnie myśl, że te rodziny nie wyjdą z nędzy tak długo jak nie zostaną uznane jako całość, jako lud, przez tych, którzy decydują o ich życiu. Przynależę sobie, że jeżeli zostanę, to zrobię wszystko, żeby te rodziny mogły wstąpić na schody Watykanu, Pałacu Elizejskiego, ONZ...”**

Skąd wzięła się nazwa ATD Czwarty Świat? ATD to po francusku „Aide à Toute Détresse”, co oznacza „Pomoc wobec każdego nieszczęścia”. Dzisiaj skrót ATD oznacza „A Tous la Dignité”, czyli „godność dla wszystkich”. Czwarty Świat to określenie związane z mało znanym epizodem z czasów rewolucji francuskiej, kiedy to arystokrata Dufourny de Villiers dał biednym głos w swojej publikacji „Kroniki czwartego stanu”. Określenie czwarty świat symbolizuje dążenie całego społeczeństwa, a zwłaszcza osób żyjących w ubóstwie do realizowania pełni swoich praw obywatelskich.

Działalność ATD Czwarty Świat zależy od specyfiki i kultury danego kraju oraz od potrzeb społeczności lokalnych. ATD Czwarty Świat podejmuje starania, by z ludzi najuboższych uczynić najważniejszych partnerów w walce z nędzą i budowaniu świata szanującego godność każdego człowieka. Stara się również ułatwić najuboższemu zabranie głosu w publicznej debacie na temat współczesnych problemów społecznych oraz umożliwić im współdecydowanie w kwestiach, które ich bezpośrednio dotyczą.

W Polsce Ruch ATD Czwarty Świat rozpoczął swoją działalność w 1998 roku w Kielcach, od spotkania wolontariuszy z bezdomnymi na dworcu PKP i w noclegowni. Od tego czasu trwają regularne spotkania i coroczne obchody 17 października. W 2002 r. przy dworcu PKP w Kielcach ustawiono krzyż upamiętniający zmarłych bezdomnych. Rok później zorganizowane zostały warsztaty artystyczne w Kałkowie koło Kielc.

W Warszawie ATD Czwarty Świat rozpoczął działalność w 2004 r. W salach Uniwersytetu Warszawskiego odbył się Ósmy Uniwersytet Powszechny, gdzie spotkali się ludzie najubożsi, wolontariusze i politycy z całej Europy, by wspólnie dyskutować o godności człowieka oraz o walce z nędzą i wykluczeniem społecznym.

Stowarzyszenie Przyjaciół Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat w Polsce

Adres korespondencyjny: Al. Waszyngtona 8/4, 03-910 Warszawa

Bank Millenium - Nr konta: 38 1160 2202 0000 0000 7346 9569

www.atd.org.pl

Grupa ATD Czwarty Świat w **Kielcach** : atdczwartyswiat@wp.pl

Grupa ATD Czwarty Świat w **Warszawie** : atd-warszawa@atd-fourthworld.org

Kontakt ATD Czwarty Świat w **Bydgoszczy** : kontakt-bydgoszcz@atd-fourthworld.org

Razem przeciw ubóstwu...

300 dni do końca roku 2010

Trzeci list informujący o projektach Ruchu ATD oraz innych organizacji w ramach roku 2010, Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym

Stowarzyszenie Przyjaciół Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarły Świat (www.atd.org.pl)

Żeby Rok 2010 naprawdę przyniósł zmianę tym, którzy doświadczają skrajnego ubóstwa i wykluczenia społecznego!

Zrewidowana Europejska Karta Społeczna jest dobrym narzędziem rozwoju w Polsce!

Szanowni Państwo, Drodzy Przyjaciele,

20 lutego jest Światowym Dniem Sprawiedliwości.

Obchody tego dnia powinny przyczynić się do starań społeczności międzynarodowej w zakresie zwalczania ubóstwa, wspierania pełnego zatrudnienia i godnej pracy, równości płci oraz sprawiedliwości dla wszystkich.

6 dni przed oficjalnym polskim otwarciem Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym przez Jarosława Dudę, Sekretarza Stanu i Krajowego Koordynatora Europejskiego Roku 2010, ATD wzywa do utworzenia dużej koalicji partnerów (organizacji pozarządowych, związków zawodowych, Kościołów, obywateli...), aby rozpocząć dialog z Rządem polskim na temat pełnej ratyfikacji Zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej.

Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym jest bardzo dobrą okazją do zdecydowanych kroków w kierunku pełnej ratyfikacji. Polska sieć EAPN już wspiera kampanię. Ratyfikacja Zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej jest częścią pracy EAPN zaplanowanej na Rok 2010 (www.eapn.org.pl).

Zrewidowana Europejska Karta Społeczna, z możliwością zbiorowych skarg do Komitetu Skarg w Strasburgu, stanowi dobre narzędzie dialogu między siecią organizacji pozarządowych i Rządem w celu stopniowej poprawy sytuacji ludzi zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

*****

Inauguracja obchodów Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym: Konferencja „Budujmy społeczeństwo dla wszystkich”

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosław Duda organizuje Konferencję dnia 26 lutego 2010 r. w siedzibie Ministerstwa w Warszawie.

Konferencja będzie okazją do wymiany dotychczasowych doświadczeń w obszarze zwalczania zjawiska ubóstwa

i wykluczenia społecznego, jak również do zaprezentowania planowanych działań podmiotów zaangażowanych w inicjatywę Europejskiego Roku. Ma również na celu zainteresowanie opinii publicznej tym problemem. Ponieważ zapobieganie ubóstwu i walka z tym zjawiskiem wymaga kompleksowego podejścia zarówno na poziomie krajowym, jak i lokalnym, konferencja zgromadzi przedstawicieli różnych środowisk - podmiotów publicznych, organizacji pozarządowych, naukowców, dziennikarzy, osoby zmagające się na co dzień z problemem ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Sekretarz Stanu napisze: *„Problem ubóstwa i wykluczenia społecznego przybiera różnorodne formy. Jest on związany z wieloma czynnikami, takimi jak dochody i poziom życia, możliwości kształcenia się i odpowiedniego zatrudnienia, skuteczny system pomocy społecznej, warunki mieszkaniowe, dostęp do dobrych jakościowo usług zdrowotnych i innych usług oraz aktywne obywatelstwo. Dzieci i młodzież stanowią grupę najbardziej zagrożoną ubóstwem i wykluczeniem społecznym o podłożu dochodowym. Osoby starsze, mimo że znajdują się w relatywnie lepszej sytuacji pod względem zagrożenia ubóstwem dochodowym, narażone są na ryzyko wykluczenia społecznego uwarunkowanego innymi czynnikami, jak mniejsza aktywność w społeczeństwie, rosnące potrzeby związane z zaspokajaniem potrzeb medycznych i opiekuńczych, zagrożenie tzw. wykluczeniem cyfrowym czy finansowym.”*

Strona MPiPS : www.mpips.gov.pl/index.php?gid=1334

Strona UE: www.2010againstopoverty.eu/?langid=pl

Strona Europejskich NGO: www.endpoverty.eu

3 projekty, które ATD zamierza prowadzić w 2010 r.

www.pokolenie2010.pl - www.innov2010.eu

Karta Społeczna 2010 - www.atd.org.pl/rubrique68.html

Zapraszamy!

Wolontariusze ATD Czwarły Świat
17 Lutego 2010

Żeby Rok 2010 naprawdę przyniósł zmianę!

W 2010 roku, razem możemy dokonać pozytywnych zmian!

W tym roku chcemy pokazać, że zmiany są możliwe, jeśli zdecydujemy się na wspólne szukanie rozwiązań. W tym roku chcemy zobaczyć, czego możemy nauczyć się z trudnych sytuacji i jak wyjść z błędnego koła.

W kolejnych numerach tego listu chcemy regularnie informować Was o czterech sytuacjach w które zaangażowane jest ATD. Są to sytuacje, w których przez długi czas ludzie zmagali się z wieloma problemami i doświadczali cierpienia. Razem z nimi, chcemy zbierać doświadczenia, które mogą służyć innym. Dzięki tej wiedzy sytuacja wielu innych ludzi może się poprawić. W oparciu o nie, chcemy zainicjować dialog ze wszystkimi ludźmi i instytucjami, które mogą być tym zainteresowane: z administracją, instytucjami państwowymi, profesjonalistami itp.

Wierzmy, że dzięki pozytywnemu dialogowi i woli zmiany, można dużo zrobić.

Sytuacja 1: Życie godnie jako cała rodzina.

Bogdan i Iza mieszkają razem ze swoimi nastoletnimi dziećmi. Życie przyniosło wiele problemów i zmartwień. Bezrobocie i życie na ulicy doprowadziło do rozwodu i do pobytu w więzieniu. Dla dzieci także był to trudny czas, podczas którego miały problemy w szkole. Teraz, od trzech lat, rodzina odbudowuje się. Rodzice robią wszystko, by stworzyć dobre warunki do rozwoju swoich dzieci. Ale nadal doświadczają ubóstwa i mają mnóstwo długów. Żeby poradzić sobie z tą sytuacją muszą ukrywać fakt, że mieszkają razem. Oficjalnie nie są pełną rodziną, inaczej ich sytuacja byłaby jeszcze gorsza. Czy to nie jest ślepy zaułek? Czy można znaleźć takie rozwiązania, aby żyjąc w pułapce ubóstwa, nie tracić dodatkowo prawa do życia jako rodzina, legalnie i oficjalnie?

Sytuacja 2: Kto jest odpowiedzialny za moje długi?

Marek, który jest niepełnosprawny w stopniu umiarkowanym i ma niską rentę, trzy lata temu miał pracę. Wziął wtedy kredyt na pewną sumę pieniędzy. Ponieważ miał niepewną sytuację w pracy, ubezpieczył swój kredyt, w razie utraty pracy. Tak jak się obawiał, przyszedł czas, że stracił pracę. Zanim to się stało Marek już spłacił część kredytu. Po stracie pracy bank poinformował go, że jego ubezpieczenie jest nieważne z powodu jego problemów ze zdrowiem i dlatego, że ma rentę. Marek wziął kredyt tylko dlatego, że został poinformowany, że może być ubezpieczony. Dziś Marek musi zapłacić ponad 30000 zł za coś, co można uznać za błąd pracownika banku. Kto jest odpowiedzialny za jego dług i lata zmartwień z tego powodu?

Sytuacja 3: Czy będziemy tu mieszkać jeszcze przez następne 6 lat?

Po spaleniu się ich małego domu, Edward i Sandra zamieszkali z ósemką dzieci w tymczasowym mieszkaniu zastępczym (dwa pokoje, bez kuchni i łazienki). To tymczasowe rozwiązanie znalezione przez władze trwa przez 6 lat aż do dziś. Mieszkanie jest małe, panuje tam wilgoć, ściany są aż czarne od rozprzestrzeniającego się grzyba. Dzieci w wieku od jednego roku do 17 lat ciągle chorują. Jedno z nich jest upośledzone w stopniu głębokim. To są złe warunki dla rozwoju dzieci. Przez 6 lat Edward i Sandra, którzy mają bardzo niskie przychody, walczyli o to, by być przeniesionym do warunków odpowiednich dla ich dzieci. Nic się nie zmieniło. Czy rok 2010 będzie dla nich rokiem zmiany? Wierzmy, że tak. Zaprosimy wszystkich profesjonalistów, którzy pomagają tej rodzinie, do stania się partnerami Edwarda i Sandry, aby tak się stało.

Sytuacja 4: Wrócić do bezdomności by uciec przed bezdomnością?

Kamil żyje w strachu już od kilku lat. Dom, w którym kiedyś mieszkał spalił się, jego rodzina się rozpadła. Przez lata próbował osiągnąć dwa cele: trzymać kontakt ze swoją córką i być dla niej kochającym i odpowiedzialnym ojcem oraz znaleźć dla siebie dach nad głową i swoje 4 kąty. To nie jest łatwe jeśli ma się niskie przychody. W wyniku takich sytuacji ląduje się na ulicy. Próbuje się znaleźć jakiegokolwiek rozwiązanie, jakie jest możliwe. Robi się wszystko, by było to dobre rozwiązanie, ale nie zawsze się to udaje. Dziś Kamil wrócił do szkoły, próbuje zrobić prawo jazdy... Ale niektóre aspekty jego sytuacji to nadal „szara strefa” i Kamil nie wie jak sprawić, by wszystko było legalne. Czasami jedyne rozwiązanie jakie widzi to powrót do bezdomności, bo wtedy otrzyma pomoc od placówek interwencyjnych. Czy rzeczywistość będzie musiała stracić wszystko, co zdobył? Skoro każdy jego ruch zdaje się być ryzykiem? Cały czas boi się, że wróci do picia, by zapomnieć o tej sytuacji, w której musi się ukrywać. W jaki sposób może uzyskać wsparcie dla swoich planów: bycia kochającym ojcem i zdobycia bezpieczeństwa w swojej sytuacji mieszkaniowej?

Ubóstwo i wykluczenie społeczne to ...

„... kiedy ktoś depta twoje prawa”

„... dni bez chleba są najdłuższe”

„... odbieranie nam naszej przyszłości poprzez odmawianie nam kontaktu ze społeczeństwem informacyjnym”

„... kiedy pracujesz na cały etat i nie zarabiasz dość, by godnie żyć”

„ Osobom bezdomnym najbardziej dokuczają czas. Ciągłe muszą na coś czekać, ciągle są w drodze”

„... kiedy regularnie dostajesz wypłatę, a twoje długi i tak rosną”

„... ciężko jest o tym mówić, ale gdy wreszcie postanowiłam podzielić się tym z innymi, zobaczyłam, że niczym się nie różnimy i nie czułam już wstydu”

„... kiedy budzisz się rano w tak złych warunkach, że natychmiast tracisz siłę, żeby cokolwiek robić”

„Jestem stary i mieszkam sam. Jestem chory. Boję się samotności... Często płaczę, ale kiedy wychodzę do ludzi staram się wyglądać na spokojnego i opanowanego”

„... bycie wciąż pod presją. To mężczy. Nikt mnie nie przygotował do życia w tak trudnych warunkach”

„W każdym urzędzie chcą tych samych dokumentów. I za każdym razem więcej kopii”

„Nie mam dokumentów, więc dla was nie istnieję”

„Moje dzieci pewnie odziedziczą moje ubóstwo”

Głosy Europejczyków doświadczających ubóstwa i wykluczenia społecznego – Fragment wspólnego przesłania europejskich socjalnych organizacji pozarządowych – więcej:

www.atd.org.pl/article434.html